

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України
"Про Державний бюджет України на 2021 рік" щодо підвищення
розміру мінімальної заробітної плати"

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту акта

Першочерговим завданням сьогодення у соціально-трудовій сфері є реалізація гарантованого Конституцією України права громадян на достатній життєвий рівень, зокрема шляхом підвищення рівня оплати праці та забезпечення європейських стандартів життя.

За результатами досліджень експертів МОП підвищення добробуту працівників відбувається, в першу чергу, за рахунок зростання мінімальної заробітної плати до економічно обґрунтованого розміру.

Статтею 9 Закону України "Про оплату праці" передбачено, що мінімальна заробітна плата встановлюється у розмірі не нижчому від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Міністерство соціальної політики України відповідно до статті 5 Закону України "Про прожитковий мінімум" повідомило, що фактичний розмір прожиткового мінімуму у цінах листопада 2020 року у розрахунку на місяць на одну особу для працездатних осіб становить 4 072 грн. (з урахуванням суми обов'язкових платежів – **5 059 грн.**)

Законом України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" затверджено розмір мінімальної заробітної плати нижче розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Мінімальна заробітна плата на 2021 рік затверджена у місячному розмірі: з **1 січня - 6000 гривень, з 1 грудня — 6500 гривень.**

Очікуваний фактичний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб у 2021 році необхідно визначати з урахуванням індексу споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) у 2021 році – 107,3% відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 671.

Розмір мінімальної заробітної плати як основної державної соціальної гарантії має бути не нижче розміру фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, розрахованого відповідно до законодавства з урахуванням положень ратифікованих Конвенцій МОП № 117 про основні цілі та норми соціальної політики та № 131 про встановлення мінімальної заробітної плати з особливим урахуванням країн, що розвиваються, зокрема, з урахуванням витрат на придбання або оренду житла, медичне обслуговування, освіту, сімейну складову, та прогнозованого індексу споживчих цін, з урахуванням Резолюції Європарламенту 2008/2034 (INI), якою рекомендується встановлювати мінімальну заробітну плату не нижче ніж 60% від середньої зарплати.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 671 у 2021 році прогнозується середня заробітна плата 13632 грн.

Таким чином, запропонований Урядом в проекті розмір мінімальної заробітної плати становитиме з січня 2021 лише 44% середньої заробітної плати, а відповідно з грудня 2021 – 47,68%.

Необхідно також відмітити, що зростання розміру мінімальної заробітної плати протягом січня-листопада 2021 року не передбачено, і лише з 1 грудня 2021 року відбудеться збільшення на 500 грн. Крім того слід зазначити, що між першим та другим читанням проекту Держбюджету на 2021 рік підвищення мінімальної заробітної плати до 6500 грн. було перенесено з 1 липня на 1 грудня 2021 року.

Зважаючи на:

- рекомендації, надані в Аналітичному огляді показників гідної праці за методологією Міжнародної організації праці (2004-2015 роки), підготовленому Науково-дослідним інститутом праці і зайнятості населення Міністерства соціальної політики України та НАНУ, щодо встановлення мінімальної заробітної плати на рівні, який перевищуватиме прожитковий мінімум щонайменше на 25%;

- показник середнього розміру сім'ї на рівні 2,58 (надано Мінсоцполітики у методиці розрахунку прожиткового мінімуму);

- обстеження Держстатом домогосподарств із дітьми (Статистичний збірник "Соціально-демографічні характеристики домогосподарств України. 2019 рік"), за результатами яких найбільш типовою для України є сім'я, яка має одну дитину (у 2019 році – 74,8%) та двох дорослих (57,2%);

з метою врахування у складі мінімальної заробітної плати сімейної складової СПО об'єднаних профспілок пропонує застосувати коефіцієнт 1,29.

Враховуючи вищезазначене та з урахуванням індексу споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) у 2021 році – 107,3% відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 671, розмір мінімальної заробітної плати відповідно до ратифікованих Україною міжнародних норм мав би становити: **з 1 січня - 7000 гривень, з 1 липня — 7500 гривень, з 1 грудня — 8000 гривень.**

2. Цілі та завдання прийняття проекту акта

Цілі та завдання законопроекту – підвищення у 2021 році розміру мінімальної заробітної плати до розміру не нижче фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб з урахуванням сімейної складової та не нижче ніж 60 відсотків від середньої заробітної плати.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту акта

Проектом закону передбачено збільшити розмір мінімальної заробітної плати у 2021 році до розміру не нижче фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб з урахуванням сімейної складової та не нижче ніж 60 відсотків від середньої заробітної плати: **з 1 січня - 7000 гривень, з 1 липня — 7500 гривень, з 1 грудня — 8000 гривень.**

4. Стан нормативно-правової бази у вказаній сфері правового регулювання

У даній сфері правового регулювання діють Конституція України, Закони України "Про Державний бюджет України на 2021 рік", "Про оплату праці", "Про прожитковий мінімум".

Законопроектом передбачено доручення Кабінету Міністрів України подати на розгляд Верховної Ради України зміни до державного бюджету на 2021 рік.

Прийняття законопроекту не потребує внесення змін до інших законодавчих актів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізацію законопроекту можливо здійснити шляхом перегляду доходної частини Державного бюджету України на 2021 рік в частині збільшення фактичних обсягів надходжень за рахунок коригування макроекономічних параметрів як наслідок економічного розвитку в результаті прийняття законодавчих ініціатив, поданих народними депутатами фракції Політичної партії "ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА - ЗА ЖИТТЯ" у Верховній Раді України (відповідно до пропозицій до проекту Державного бюджету України на 2021 рік від депутатської фракції Політичної партії "ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА - ЗА ЖИТТЯ" у Верховній Раді України).

Проектом Закону передбачено невідкладне доручення Кабінету Міністрів України:

опрацювати питання перегляду доходної частини Державного бюджету України на 2021 рік в частині збільшення фактичних обсягів надходжень за рахунок перегляду макроекономічних параметрів розрахунку показників бюджету;

подати до Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" щодо збільшення доходів та видатків у зв'язку з прийняттям цього Закону.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акта

Прийняття даного законопроекту сприятиме підвищенню рівня соціального захисту працівників будь-якої сфери діяльності, що буде першим кроком до досягнення європейського рівня соціального захисту таких осіб.

Народний депутат України

Підписувач: Королевська Наталя Юріївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000007FAE280040978700
Дійсний до: 28.08.2022 13:23:42

Королевська Н.Ю.
Апарат Верховної Ради України
№ 128д9/1-2020/254794 від 30.12.2020

308657